

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دنیا باحت هفته‌ی مقاله

محل اقامه:

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دنیا باحت هفته‌ی مقاله

مؤسسی: ابوالعلاء زین العابدین - ح. اشرف ادیب

سالیکی القایلی
در سعادت‌ده ۶۰

در سعادت‌ده ۵۰

ولایات‌ده ۴۰

مالک اجنبیه ۳۰

تاریخ تأسیسی:
۱۱ نوی ۳۲۴

محل اقامه

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دنیا باحت هفته‌ی مقاله

سلکم، موافق آمار جذب مع منویه قبول اوپرور
درج اینلیعن آنار احاده اویاز

امنه:

برنجی سنه

۱۱ عدد: ۳۲۶ پچشنه ۱۱ کانون اول ۴۲۴

حکیم تربیت امرالله افندی مختار نبرنگ را اخفاوه عثمانیه تربیه
دار و بر دکتری قوی فرانسه ضبط او را نامه بیانات فاضل نهاده :
تربیه یه دادر

چون نسخه دک قوی فرانسه ماید
بر هیأت مدنیه نک انتظام و بقایی ایچون تطبیق ایدلک لازم
کان دستور لردن بری ده مساوات در . دقت ایدلیرسه اسلامیت
بوئی ده تأمین ایتمشد . نظر اسلامده یا لکن بر نقطه ده یعنی عالم‌لره
علم اولیانلر آرمه‌سند مساوات نامه قبول ایدلهمش در . یوقه
مساوات حقوق اسلامده قطعیاً مومن در . اک عاجزک اک قوی ایله ،
اک غنینک اک فقیر ایله فرقی اسلام هیچ بروقت قبول ایمذ . یا لکن
فرق علم جهت‌مند در . زیرا رتبه علم اعلی الرتب در . عالم‌لر بزم
رهبری‌من در ، بز اونلر آرمه‌لرندن کیدر ، حقه نائل اوپورز .
قوانین و سنه‌هی اونلر ادرک ایدر . بزی ده ارشاد ایلرلر . مثلا
نائل اولدیغیز قانون اسامی احکامی شریعت ناطقد . عقول علم
دختی کرک احتیاجات اجتماعیه‌هندن کرک طبایع بشریه‌دن استنباط
احکام ایدر ، شریعتک اس بیور دیغی کجی بز حق احکام اساسیه
کشف ایلر .

حکم‌انک و برقیه طبیعته کی قوانینی استخراج ، برقیه نفوس
بشریه‌یی اداره ایدن قانونلری ، برقیه‌یی ده اقتصاد قوانینی ، معاشرت
مدنیه اصـوانی کشف ایله اشتغال ایدلر . و بـ معزز رهبریه تبعیته
انسانلر مقادیاً ترق ایلر ، چیزکاری هنکامه‌لردن حصه یا ب استفاده
اوله‌رق تکمیل ایمکه او غرایشی . فقط بو ترقیاته اساس ینه [الحق
یعلو...] قاعده‌یی درکه هر خطوه تکاملده ، هر نقطه حیاتنده تحمل ایدر .

بشریت ایلری‌لر که تعقیب ایدلیکی یولارده بر طاق نشانلر برآش در ،
وبونلری تدقیق ایمک هر زمان ممکن در . مثلاً بـ کون آزو پا و آمریقانک
یـلـدـیـرـم سـرـعـیـلـه اـیـلـرـیـلـینـه مـدـیـتـلـرـیـنـه مـقـابـلـ آـفـرـیـقـادـه اـقـوـامـ وـحـشـیـیـهـ
تصـادـفـ اـیدـلـیـلـیـورـکـهـ حالـ حـجـرـ بـحـلـ دـورـیـ حـیـاتـیـ سـوـرـلـرـ . او بـخـارـهـ لـرـکـ
ذهـنـلـرـیـ اوـ درـجـهـ حـالـ اـبـتـدـائـیـهـ قـالـمـشـ درـکـهـ بـشـهـ قـدـرـ صـاعـنـیـ بـیـلـزـلـرـ ،
قرـاـکـلـقـدـهـ لـسـانـ طـبـیـعـیـدـنـ ، حـرـکـاتـ بـدـنـیـلـرـیـنـکـ اـعـانـهـ سـنـدـنـ محـرـومـ
بـولـنـدـقـلـرـیـ اـیـچـونـ تـ اـفـادـهـ مـرـاـمـهـ مـقـتـدـرـ اـولـهـ مـازـلـرـ . کـذـلـکـ بـعـضـ
ایـدـیـلـیـلـرـ ، بـدـلـالـرـ رـاستـ کـانـیـرـکـهـ مـحـیـطـلـرـیـنـکـ فـضـیـلـتـلـیـ بـولـنـسـنـهـ ،
ترـبـیـلـرـیـنـهـ اـیدـلـیـلـنـ اـهـتـامـهـ رـغـمـاـ کـتـسـابـ مـعـرـفـتـ اـیـدـیـلـرـیـ مـسـتـحـیـلـ درـ .
کـذاـ بـدـایـتـ اـحـوالـدـهـ اـنـسـانـلـرـ مـعـنـاـنـکـ قـوـتـنـدـنـ زـیـادـهـ سـوقـ طـبـیـعـیـهـ مـغـلـوـبـ
اوـلـورـدـیـ . حـفـظـ وـحـبـ حـیـاتـ هـرـ شـیـهـ غـالـبـ اـوـلـدـیـیـ اـیـچـونـ بـرـینـکـ
الـنـدـهـ بـرـشـیـ کـوـرـوـرـسـهـ اوـنـیـ قـاـمـعـهـ اـیـسـتـرـ ، کـنـدـنـدـنـ ضـعـیـفـیـ نـالـانـ
ایـدـرـدـیـ . اـقـوـامـ مـدـنـیـهـ آـرـهـ سـنـدـنـ تـورـهـینـ جـبـاـرـهـ اـیـشـتـهـ اوـایـلـکـ حـیـاتـ
وـحـشـتـ اـسـارـهـ مـحـکـومـ اوـلـانـ اـنـسـانـلـکـ بـرـنـوـنـهـ مـخـوـفـ ، مـسـتـبـدـلـرـکـ
بـوـحـشـتـ وـمـظـالـمـیـ اـوـزـمـانـکـ بـرـ یـادـکـارـیـ درـ . بـوـکـاـ غـلـبـهـ اـیـمـکـ اـیـچـونـ
مـعـنـایـ حـقـ وـعـدـالـیـ بـرـورـدـهـ اـیـمـلـیـ ، فـضـائـلـ اـیـمـانـ صـرـفـ مـسـاعـیـ
ایـلـیـ درـکـهـ بـوـمـهـ وـظـیـفـهـ عـلـمـ التـبـیـهـنـکـ تـطـیـقـاتـ فـیـضـاـ فـیـضـهـ اـعـتـنـاـ اـیـلـهـ

منظمه نفس دروح

روح — سلامت ارزو ایدن نفس — سوزکله ایدین عمل
سلیم خاطر اولیی صفائی دهی ترک ایدر ؟
جفایی خلق اینجیدن سنکله محو اولور امل ؛
بلایه حاضر اولیی کدر .

نه — سنک الکدن الامان ، تکبرک دکل بجا ؛
حرام اولور بـکـاـ صـفـاـ ، یـازـیـقـ دـکـلـیـ هـرـزـمـانـ ، نـهـ درـ بـوـچـکـدـیـکـمـ جـفـاـ ؛
تفخرکده ناسزا .

نه — سنک صرامک ای لیم صایر میسک صوابدر ؛
اورلوم وار عاقبت فنا ، یـارـینـ بـوـقـدـرـتـکـ پـیـترـ بـوـکـونـ اوـحـالـیـ آـکـسـهـکـ آـآـ .

نه — دکل دکل آ بدفال آ دروح سنک تصورک کی ؛
دکلی ذوق دل صبور اونوشه فیض مکسی .

نه — هـبـاـ شـوـچـکـدـیـکـ اـمـکـ غـبـاـوـتـمـ سنـکـ دـیـمـ کـرـیـ بـرـجـیـ دـیـمـ یـارـیـلـیـ ؛
بوـحـزـنـ دـائـمـیـ نـهـدرـ ؛ صـفـایـهـ ، نـشوـهـ قـائـمـیـ .

نه — اوـتـ بـوـنـشـوـهـ خـارـ وـارـ دـوـشـونـدـهـ اوـیـلهـ وـیرـ قـرارـ بـقـطـ بـوـاعـتـیـادـ اـولـورـ دـکـلـیدـرـ ضـرـرـ ، خـسـارـ .

نه — غـرضـ نـهـدرـ بـودـهـ دـنـ خـوشـ سـوـیـلـیـ سـفـسـطـهـ نـیـچـونـ وـیرـلـدـیـ شـکـلـ قـنـ ؛
نـصـیـبـیـ یـوـقـیدـرـ بـونـکـ اـمـانـ یـعـانـ فـناـ خـطاـ .

نه — مناظره کـوـزـلـ عـتابـ بـهـ بـوـافـتـارـ غـمـ وـیرـ بـوـخـوـشـ سـوـؤـالـهـ آـلـ جـوابـ حدـودـ ذـوقـ ، المـ وـیرـ خـطـوطـیـ شـرـعـهـ مـفـقـرـ بـوـیـولـدـهـ هـرـعـلـ ثـوابـ .

نه — بـوـفـکـرـهـ آـلـدـانـ بـرـارـ آـچـیـقـجـهـ سـوـیـلـهـ مـقـصـدـکـ مـوـقـةـ فـرـیـجـ اـولـورـ ؛
نـهـدرـ بـوـطـعـنـ وـاشـتـکـ اـزـالـهـ غـمـومـ اـیدـرـ دـیـمـ کـهـ مـسـتـرـیـعـ اـولـورـ .

نه — بلاـیـ فـرـطـکـ اـیـ عنـوـدـ بـهـ دـیـمـ کـهـ وـارـ مـسـاعـدـهـ بـولـوـیـ اـیـلـ اـقـنـضاـ ؛
نـهـدنـ نـیـچـونـ جـدلـ ، نـفـاقـ دـیـمـ کـهـ اـولـ خـمـودـ اـمـانـ نـهـطـاطـلـ اـقـفـاـ .

نه — اوـتـ بـوـاخـلـافـ آـتـ کـیرـ اـنـحـادـهـ ذـوقـ کـورـ بـرـازـدـهـ اـشـلـافـهـ یـاتـ سـوـزـمـدـهـ هـیـیـجـ کـذـافـ یـوقـ
کـوـکـلـدـهـ صـوـکـرـهـ شـوـقـ کـورـ یـابـ اوـیـلهـ نـیـسـهـ عـادـتـکـ .

خـاتـمـهـ

خدـایـهـ شـکـرـ بـیـ شـمارـ کـهـ وـیرـدـیـ نـفـسـهـ فـیـضـ جـانـ ؛
هدـایـهـ عـرـضـ اـفـتـارـ کـهـ قـیـلـدـیـ روـحـ حـکـمـانـ .

اینک در که او فعلاً زمان ایفای نهاده است وقت ایسے او وقت پایانی، وقت ضایع اینهمی است. ارادت ایسے برفعل برده ناصل یا پیش ایسے ایکنخیستنده، او چنخیستنده... یعنی اولیه پایانی در. جدی بر اثر میدانه قویانلر علی الکثر انتظام و اطرادی کوزه تسلیم را.

ایشته انسانده کی بوقوه نک نه اولدینه، ماهیتی، هانکی قانونه تبعاً صرف ایدلک لازم کلیدیکنی، ناصل ایشلیدیکنی علم احوال نفسدن تحقیق ایدن پداغوژی یعنی علم التربیه تتجیه تطبیقده پاک آبی گرهه لر الده ایدر. «آدمیت ایچون اک دورین نظرلردن بیله کریزان کی کورون افق بعیده ده انجلا ایدن او کوژل سمای سعادت» انسانیت تقریب ایلر. مدام العمر بوقوه یوانه صرف ایتلی ویاکز بوصورته اجرا ایدلین تدریسات ایله در که مدینت ترقی ایدر.

+ + + + +

حکمت اسلام

دین محمدی، مادیانی سی و اقتصاد، معنویاتی عفت و اخلاص و بو ایکیستنک نقطه اجتماعی اولان انسانیت (عدل) ده توحید ایدر. چالشمک انسانی تبلککدن، اقتصاد اسرافدن و فقردن، عفت غصب و سرفتن، اخلاص خیانت و منفعت پرستیکدن منع ایدر. عدل، افراط ایله تقریبطک و سلط معمولی اولق اوژره معروفی امر، منکری نه ایدن غایه انسانیتدر.

ایلکه تشویق، عدالت دعوت، اساساً هر دینک مقصودیدر. چین و هندک ادیان قدیمه سنده بدان ایله دین اسلامه کلنجیه قدر کافه قوانین دینیه بر نقطه اخلاقیه کوزه تسلیم را. دعوت عدالتی پغمبران ذیشاندن ماعداً مثلاً «قونفوچیوس» ده «بودا» ده، یونان قدیم حکماً سنده، روما ایپراتورلردن «مارق اورول» ده، خلاصه بوتون حکما و دهاتک وعظ و نصائحنده کورورسکز.

دین محمدی ایسے بونلری تصحیح و تبدیل و ایضاح و اکال ایدر، اعتقادی شرکدن، اوهام و خیالاتدن؛ عجز بشرک قابلیتی فرضیات باطله دن قورتاراق حقیقت آلمیه ده ایصال ایلر؛ کندن دن اولکلیرک اوغراده قری خطالری دوزه لتیر. حضرت موسی نک ترجمه حالته باشدن باشه عدالت و عفت مطالعه ایدرسکز؛ حضرت عیینه نک فطرت علویه سنده صدق و استقامت، و حمل و رأفتی او قورسکز. بو ایکی بوبوک پغمبرک بجمع فضائل و جامع خصائی اولان اکل خلق الله حضرت محمد (علیه الصلاة والسلام) ده ینه بو حزا ایله برابر برده حکمت و سیاست و ادب و مکاره ک درجه منتهاسی حیرتله تماشا ایلر و هر شیده، حتی الک اهمیتیز حرکات معتاده و طبیعیه سنده بیله بو خصائیک علو نجابت و کمال رقتی کورور، حیثت ایدرسکز.

بو حکیم یکتا، حقیقت تحریره شایان، و انسانلرک منهای کمال و عزتی اولان صوک درجه مکمایتنده یارالتشدر. او درجه ده که نفسنده کافه محسان و مکاری جمع ایتش و «خلق عظیم» لقبنده مظاهر اولمشدر. فی الحقیقت، ترجمه احوال محمدیه دقتنه بطالعه و تعمیق ایدیلیرسه وجودنی

ایله ایدیله بیلر. بزر تربیه ده اهتمام، معنای حق و عدلی اثبات ایتكله اختیار مزی آقینتی به قاپدیر مقدن، سیئانی ارتکابدن قورتیله بیلر. بوقوتلر تقویه ایدلیکدن کری قالیرسه هوسات نفسانیه متعلق معنالر غلبه ایدر. ایشته کوریلیور که تجدد آمده علم التربیه نک نه بیویک دخل و تأثیری وار.

اختیاریز که معنای عالیه نک النده بولنق لازم کلیر - بر طاق فنا اعتماداتک زبونی اولورسه بزم حق انسانیت ایچون نهقدر فنا بر شی در. هم بر معنی ذهنده یارشدیعی استقال قبول ایمز اولور. حال بوکه معنای حق و عدل اوبله ملکه حالته کتیرلری فنا لق ذهنده کله من. کاسه ده او ضابطه معنای طرفندن دفع ایدیلر. مثلاً بعض کیمسه دل وارد رکه کندیلرنده حدت، غصب بریری باسان فورطنه کی همان و چارچابوک شدتی برصورت ظاهر اولور. فورطنه نصل کیلر مزی تخریب ایدر، برچوق خساره بادی اولورسه بوده ایله حدت و غصب سائقه سیله ایشته او کیسه ده غصب ملکه حالته کلش در.

دماغک هندرزیسی، قوه سی ده عینیله طغیان، فورطنه کی در. هر ایکیستنک ده شدتی اولق شرطیه اجرای فعل اینمه سی اکثرآ خساره سیست ویره. حال بوکه طغیانی تشکیل ایدن صولت بر آرایه طوپلاینیده بر صورت منظمه ده، احتیاج کورلدیکه استعمال اولنور، مثلاً جدوله واسطه سیله امدادی اراضیه چالیشیلیرسه نه فیضی ثمرات الده ایدیلر. دماغک قوه سی ده تمامآ بولیه در. بردن بره صرف اولورسه فائده یارنه بذکه مضرته سبب اولور. فقط صرفیات منظم اولور، قوت هدر ایدلزسه نه فیوضات حصوله کلز؛ ایشته او قوه دماغیه بی سوق و اداره ایدن اصولی بیلن، طبیعت تربیه نک بود قیمه سنده واقف اولان بر صربی هیأت اجتماعیه ایچون برواسطه سعادت در. زیرا قوه بی اسراف یعنی نام محل صرف ایتمد کدن ماعداً استفاده ایدیله جک بر صورته افراغ ایدر. مثلاً بر کیسه فیضی بر تربیه سایه سنده حدت و غصبی اعتماد حالته کتیرمش اولسده بولیه اسراف ایتدیکی قوتی، زماتی بر اثر تأثیره، اینای جنسنده بر خدمت ایفانه صرف ایشته ایدی هم کندی هم ده ساولری ایچون نهایی اولور دی.

ایچمزره ایله لری وارکه حد ذاته ده پاک ذکی در. فقط قوه ذهنیه سی بردن بره صرف ایدر، ذکاسی نسبتنه استفاده ایده من. اقوام و حشیه ده تمامآ بوجالده در. بونلر احتیاج قارشیسنده هر کسدن زیاده فعالیت کوستور، یورولور. فقط بوشدت فعالیت بالطبع پاک آز بر زمانده سوندیکی ایچون مظلوب فائدی ویرمن.

بعض مؤلفه وارکه مدت حیاتنده ایکی اوج بوز جلد اثر قلمه آمش در، بو شبهه سز آز بروقته منحصر شدت فعالیته دکل انجق عیساتی انتظام و اطراد ایله و برصورت عاقله ده بوکا صرف ایتدیکی ایچون موفق اولمش در. انتظام، مکان و زمانده اولق اوzerه ایکی قسم در. مکانده اولان انتظام جسمک مکانی نره سی ایسہ هرزمان اوراده بولندیر مق، زمانده انتظام افعالی ایله برصورت ترتیب